

5. a) Määritä $\int \frac{x+2}{\sqrt[3]{x^2+4x}} dx$. Kirjoita välivaiheet näkyviin. (2p)

b) Olkoon $f: f(x) = |x - 2|$. Määritä se f :n integraalifunktio, joka kulkee pisteen $(0, 3)$ kautta. (4p)

a) Aluksi havaitaan, että integrandin eli integroitavan funktion $f: f(x) = \frac{x+2}{\sqrt[3]{x^2+4x}}$ lauseke voidaan kirjoittaa muotoon

$$\frac{x+2}{\sqrt[3]{x^2+4x}} = (x+2) \cdot (x^2+4x)^{-\frac{1}{3}},$$

josta havaitaan (?), että se on lähes muotoa $f'(x) \cdot f(x)^n$. Pitää ensin kertoa ykkösellä ($1 = \frac{1}{2} \cdot 2$), jolloin saadaan

$$\int \frac{x+2}{\sqrt[3]{x^2+4x}} dx = \int \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot (x+2) \cdot (x^2+4x)^{-\frac{1}{3}} dx = \frac{1}{2} \int (2x+4) \cdot (x^2+4x)^{-\frac{1}{3}} dx.$$

Tämä integraali on nyt muotoa $\int f'(x) \cdot f(x)^n dx$, jonka integraalifunktio on $\frac{1}{n+1} \cdot f(x)^{n+1} + C$. Siis

$$\begin{aligned} \int \frac{x+2}{\sqrt[3]{x^2+4x}} dx &= \frac{1}{2} \int (2x+4) \cdot (x^2+4x)^{-\frac{1}{3}} dx = \frac{1}{2} \cdot \left(\frac{3}{2} \cdot (x^2+4x)^{\frac{2}{3}} + C \right) \\ &= \frac{3}{4} \cdot \sqrt[3]{(x^2+4x)^2} + C'. \end{aligned}$$

b) Nyt funktio f on itseisarvofunktiona jatkuva kaikilla $x \in \mathbb{R}$, joten integraalifunktio F on olemassa.

Lisäksi f on paloittain määritelty, sillä

$$|x-2| = \begin{cases} x-2, & \text{kun } x-2 \geq 0 \text{ eli kun } x \geq 2 \\ -(x-2), & \text{kun } x-2 < 0 \text{ eli kun } x < 2 \end{cases}$$

Näin ollen

$$F(x) = \begin{cases} \int (x-2) dx, & \text{kun } x \geq 2 \\ \int (2-x) dx, & \text{kun } x < 2 \end{cases} = \begin{cases} \frac{1}{2}x^2 - 2x + C_1, & \text{kun } x \geq 2 \\ -\frac{1}{2}x^2 + 2x + C_2, & \text{kun } x < 2 \end{cases}.$$

Integraalifunktion on oltava jatkuva kaikkialla (koska se on määritelmän perusteella derivoituva), joten tarkastellaan jatkuvuutta kohdassa $x = 2$. Täytyy siis olla

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} F(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} F(x) = F(2)$$

eli

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} \left(-\frac{1}{2}x^2 + 2x + C_2 \right) = \lim_{x \rightarrow 2^+} \left(\frac{1}{2}x^2 - 2x + C_1 \right) = F(2)$$

$$-\frac{1}{2} \cdot 2^2 + 4 + C_2 = \frac{1}{2} \cdot 2^2 - 4 + C_1$$

$$C_2 = 2 - 4 + C_1 + 2 - 4 = C_1 - 4$$

Siis integraalifunktioksi tulee (nyt vain yksi integroimisvakio mukana!)

$$F(x) = \begin{cases} \frac{1}{2}x^2 - 2x + C_1, & \text{kun } x \geq 2 \\ -\frac{1}{2}x^2 + 2x + C_1 - 4, & \text{kun } x < 2 \end{cases} = \frac{1}{2}(x-2)|x-2| + C'.$$

Vielä pitää etsiä se tietty integraalifunktio, joka kulkee pisteen $(0,3)$ kautta. Toisin sanoen integraalifunktion arvo kohdassa $x=0$ on 3, eli $F(0)=3$. Pitää valita oikea lauseke koska integraalifunktio on paloittain määritelty. Valitaan se lauseke ($x \geq 2$ tai $x < 2$), jolla $x=0$ toteutuu, eli

lauseke $-\frac{1}{2}x^2 + 2x + C_1 - 4$, saadaan

$$F(0) = -\frac{1}{2} \cdot 0^2 + 2 \cdot 0 + C_1 - 4 = 3 \implies C_1 = 7,$$

ja loppujen lopuksi kysytty integraalifunktio

on (katso myös kuvat)

$$F(x) = \begin{cases} \frac{1}{2}x^2 - 2x + 7, & \text{kun } x \geq 2 \\ -\frac{1}{2}x^2 + 2x + 3, & \text{kun } x < 2 \end{cases}$$

Punaisella on piirretty funktio

$$f: f(x) = |x-2|$$

Mustalla on piirretty integraalifunktioita F vakion

C_1 arvoilla 3,5,9,11, ja sinisellä on piirretty

tehtävässä määritetty integraalifunktio ($C_1 = 7$).

